



KILDEN

## Kilden teater og konserthus IKS

### PROTOKOLL STYREMØTE 04-2024, 11. – 12. SEPTEMBER 2024

---

#### Til stede:

Grete Faremo, styreleder  
Kurt Mosvold, nestleder  
Marit Wergeland  
Mette Gundersen  
Per Elias Drabløs (vara)  
Tor Anders Aadalen  
Carl Roger Øivand Aaslie  
Jasper Havelaar (vara, ansattrepresentant)

#### Forfall:

Per Fronth  
Edda Stix

#### I tillegg møtte:

Harald Furre, adm.dir.  
Kirsten Tungland, utviklingssjef  
Marianne Melby, økonomisjef  
Risto Joost, dirigent (sak 42/24)  
Valborg Frøysnes, teatersjef (sak 42/24)  
Marie T. Sørensen, kommunikasjonssjef (sak 42/24)  
Eva Mari Andreassen, forskningsansvarlig (sak 42/24)  
Janneke Aulie, salgs- og markedsjef (sak 42/24)  
Jan Bang, festivalleder Fragment (sak 42/24)

#### **SAKSLISTE**

Saksnr.: Sakstittel:

#### **36/24 Innkalling**

Innkalling og saksliste med tilhørende dokumenter ble sendt 4. september 2024.

#### Vedtak:

*Innkallingen godkjennes.*

#### **37/24 Habilitet**

Det ble foretatt en vurdering av eventuelle habilitetsspørsmål knyttet til sakene som legges frem.

#### Vedtak:

*Ingen er inhabile i møtet.*

## Protokoll fra møte 03-2024

Styreprotokoll fra møte 03-2024, 13. juni 2024, var utsendt på forhånd. Protokollen var godkjent og elektronisk signert i VismaSign av alle som deltok i møtet.

*Vedtak:*

*Styret tar saken til orientering.*

39/24

## Referatsaker

- a) Brev fra Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) om reviderte retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere.

Kilden søkte i 2023 Kultur- og likestillingsdepartementet om å få ta opp lån på inntil kr. 40 millioner til investeringer i teknisk utstyr. Lånesøknaden var godkjent i styret (møte 05-2023) og ble sendt i tråd med tilskuddsbrev og retningslinjer for tilskudd for 2023. I tilskuddsbrev og retningslinjer for 2024 var formuleringene endret til at departementet nå kun skulle informeres om eventuelle låneopptak. Det er ikke lenger nødvendig om å be om godkjenning.

I de reviderte retningslinjene KUD nå har sendt tilskuddsmottakere, fremgår det at «styret har fullt ut ansvar for institusjonens drift, økonomi og finansforvaltning (opptak av ev. lån, håndtering av gjeld m.m.). De reviderte retningslinjene erstatter retningslinjene som var vedlagt tilskuddsbrevet for 2024.»

Kildens økonomiske situasjon har endret seg siden opprinnelig søknad ble sendt departementet og det er ikke lenger nødvendig å foreta låneopptak i 2024, men det kan bli aktuelt i årene fremover.

Vedtak:

*Styret tar saken til orientering.*

40/24

## Orienteringer fra administrerende direktør

Administrerende direktør utdypet notatet som var utsendt på forhånd og innledet etter styrets ønske med HMS-opplysninger, herunder sykefravær. Andre punkter det ble orientert om var:

- Sommer i Kilden-tilbudet ble planlagt og iverksatt på kort tid, og ble godt mottatt av publikum. Serveringen gikk dessverre med et mindre underskudd, noe været har mye skyld i fordi uteserveringen ble begrenset.
- Det har vært en god oppstart etter ferien, både på og bak scenen.
- Kilden markerte seg sterkt under kulturdagen på Munken i Arendalsuka. Kilden har stått i spissen for planlegging av dagen. Styreleder ga administrasjonen ros for godt arbeid og støtter satsingen om å gjøre Munken til kulturens hus i Arendalsuken.
- Arbeidet med å søke eksternt finansiering fortsetter.
- Presentasjon av en systematisk oversikt fra Kulturdirektoratet over bevilgninger til kunst og kultur de siste ti år. Statens bidrag de senere årene stiger mindre enn KPI og statsbudsjettet for øvrig, mens utviklingen er motsatt for fylker og kommuner.
- Urovekkende trekk i støtte til kunst og kultur i ulike deler av landet, viktig å opprettholde regional aktivitet gjennom Kilden ut i Agder.
- Plan for vedlikehold av bølgeveggen neste sommer. Styret ser ikke bort fra at det kan komme ønsker om å utsette vedlikeholdet nok en gang siden Tall Ships Race avvikles i samme periode. Styret ba derfor administrasjonen være proaktiv med kommunikasjon rettet mot eierne og myndigheter om nødvendigheten av arbeidet, samt dokumentere at Kilden har gjort sitt beste for å forsøke å korte ned gjennomføringsperioden.

- Åpningstidene i Kildens foajé vurderes utvidet.
- Spekter og LO (Fagforbundet Teater og Scene, Norsk Tjenestemannslag og Creo) møtes hos Riksmeklingsmannen 17. september.
- Det er utarbeidet en detaljert oversikt over kurs/konferanser for 1. halvår, der all timebruk ses opp mot inntjening. Kilden har et tilfredsstillende økonomisk resultat for denne delen de første seks månedene i 2024

*Vedtak:*

*Styret tar saken til orientering med de innspill som fremkom i møtet og ber administrasjonen informere om vedlikehold av bølgeveggen i hvert møte fremover.*

## 41/24 Økonomirapport per juli 2024

Økonomirapport per juli var utsendt på forhånd. Økonomisjef gjennomgikk rapporten i møtet. Rapporten viser et resultat på 28,3 mill, ca kr 11,5 mill bedre enn budsjett. Administrasjonen redegjorde for at den underliggende driften utvikler seg i tråd med budsjettet og det positive budsjettavviket i stor grad skyldes periodisering og ekstraordinære forhold. Det er ikke et resultat av varige inntekter som gir grunnlag for å øke faste kostnader.

Det positive avviket skyldes blant annet manglende utbetaling av lønnsoppgjør (estimert til ca kr 2,5 mill basert på frontfagets ramme på 5,2 %), samt utsettelse av vedlikehold av bølgeveggen (budsjett kr 2,5 mill). Videre har vi høyere renteinntekter enn budsjettet, mottatte Nav-refusjoner (det er ikke vikarer i alt sykefravær), samt høyere billettinntekter enn budsjettet som skyldes bedre omsetning på Kilden Kultur arrangement generelt og Grease spesielt.

I juni gjennomførte vi tre store konferanser og Kurs og konferanse ligger nå kr 0,2 mill foran budsjett og Publikumsserveringen i underkant av kr 0,3 mill bak budsjett. Serveringstilbudet av drikke i sommer ga et underskudd på ca kr 100'.

Videre har vi som tidligere nevnt mottatt tilskudd fra eksterne som ikke er budsjettert; kr 1,5 mill fra N. Tangen for utsettelse av bølgeveggen, tilskudd fra Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør for 2023 og støtte til komponisthonorarer fra Kulturrådet, samt inntekt fra Det Norske Teateret etter samarbeidsprosjektet Snøsøstera i 2023.

Foreløpig regnskap pr august hensyntatt fakturaer som ikke er bokført enda samt én måned til med manglende effekt av lønnsoppgjør, viser at regnskapet er omtrent på budsjett for august og avviket er dermed ca det samme som pr juli. Publikumsserveringen har et negativt avvik i august måned og oppnår akkumulert et resultat i balanse, kr 0,6 mill bak budsjett. Sammen med Kurs og konferanse er resultatet kr 0,9 mill, et negativt avvik ift budsjett på i overkant av kr 0,3 mill.

Vi har budsjettet med et resultat i driftsregnskapet inneværende år på kr 7,5 mill for å finansiere deler av investeringene. Prognose for året tilsier pt at avviket ved årets slutt blir minst like godt som avviket pr juli/august, blant annet grunnet antatt høyere finansinntekter enn budsjett (renteinntekter og urealiserbar gevinst på fondsplassering), samt at budsjetterte finanskostnader på kr 1,3 mill utgår da planlagt lån utsettes på ubestemt tid. Videre har vi fått innvilget et solid beløp fra en partner til utvikling av forestilling i 2026. Det er usikkert når det blir utbetalt. I tillegg til nevnte faktorer beror årets resultat seg på flere usikre momenter, blant annet egeninntektene fremover, spesielt billettsalg Kilden Kultur og serveringsinntekter, samt hvor stor andel av kostnadene til produksjoner i 2025 og 2026 som treffer i år.

Av årets overskudd må minst kr 4 mill avsettes til vedlikehold av bølgeveggen i 2025.

*Vedtak:*

*Styret tar økonomirapporten per juli til orientering.*

Strategi var hovedsak i dette møtet.

### Vanemuine teater

Vanemuine teater i Tartu, Estland, er en organisasjon som på mange måter kan minne om Kilden, med flere kunstarter i samme virksomhet. Vanemuine ble grunnlagt i 1870 og er Estlands eldste teater. Vanemuine består av tre kunstneriske avdelinger; ballett, teater og symfoniorkester med tilhørende kor. Risto Joost, som har dirigert produksjoner i Kilden ved flere anledninger, er sjefdirigent og kunstnerisk leder for sistnevnte avdeling og var invitert til styremøtet for å gi en orientering om virksomheten. Vanemuine har 400 ansatte, fordelt på fire hus, og opplever jevnt over et setebelegg på 85%. Virksomheten mottar tilskudd fra bevilgende myndigheter for drift av bygningene og dekning av lønnskostnader. Alle nødvendige produksjonsmidler må imidlertid finansieres på annen måte. Kunst- og kultursektoren i Estland opplever kutt i tildelinger, hovedsakelig som følge av myndighetenes økte prioritering av forsvarsbudsjettet. Joost påpekte viktigheten av – særlig som institusjon utenfor hovedstaden – å være proaktiv og synlig på flere fronter, for å lykkes i en tid der det er større kamp om midlene.

## Kunstens egenverdi

Administrasjonen har de siste par år intensivert arbeidet med ekstern finansiering, og opplever ofte å møte tilskuddsgiveres ønske om å støtte prosjekter der kunst brukes for å oppnå noe spesifikt. Administrasjonen ønsket styrets innspill til hvordan nå frem til omgivelsene med budskapet om at kunsten har en urokkelig verdi i seg selv, at den ikke behøver å rettferdiggjøres gjennom å brukes instrumentelt. Teatersjef Valborg Frøysnes innledet diskusjonen med innlegget «Kunstens egenverdi» (første gang presentert på Agder fylkeskommunes kulturkonferanse). Der fremhevet hun at kunst ikke har noe mål utover seg selv. Den skal ikke legitimeres eller rettferdiggjøres. Den bare er, og har vært det siden tidenes morgen.

Styret takket for innlegget og diskuterte deretter kunstens egenverdi og kompromissløshet sett opp mot mulige forventninger fra myndigheter, eiere og publikum. Styret ber administrasjonen jobbe systematisk med å formidle historien om Kilden til ulike interessenter, og anbefalte bruk av ambassadører.

### Status på oppfølging av strategi

Administrerende innledet saken ved å minne om strategiens hovedelementer og årets felles innsatsområder. Utviklingssjef presenterte deretter status på målene og måleindikatorer knyttet til dem. Kildens to hovedmål i gjeldende strategiperiode er:

- 1) Kilden skal være kjent for unike produksjoner på tvers av kunstformer.
- 2) Kilden skal bety noe for befolkningen på Agder. Vi skal møte folk der de er – både fysisk og digitalt – og vi skal ønske flere velkommen inn i Kilden.

Det tar tid å implementere en strategi i en kompleks virksomhet, men administrasjonen opplever å være på god vei. Fokuset på interne samproduksjoner opprettholdes, og kunstneriske ledere samarbeider godt. Forventningene om «kunst på tvers» ser ut til å ha gått fra å være en ekstern forventning til å bli internalisert i store deler av organisasjonen. Engasjementet rundt *Kilden ut i Agder* er fremdeles stort både internt og eksternt, og det er nå også et økende antall publikummere fra ulike steder i regionen, som oppsøker arrangement i Kilden.

Styret takket for statusrapporten og ba administrasjonen fortsette dialogen med Kulturdirektoratet om tilpasning av rapportering til Kildens driftsmodell, slik at hele Kildens bredde og reelle publikumstall fremkommer i nasjonal statistikk.

#### *Kildens satsing på kunst og levekår*

Kommunikasjonssjef orienterte deretter om hvordan Kilden siden åpningen i 2012 har satset på mangfold, inkludering og samskapende kunst under paraplyen *Kilden Dialog*, der Kildens profesjonelle apparat og kunstnere går sammen med ikke-profesjonelle aktører om kunstneriske prosjekt og produksjoner. Innsatsområdene er samskapende kunst, inkluderingsaktiviteter, talentutvikling og oppgaver knyttet til rollen som nasjonalt kompetansesenter innen feltet.

Kilden ønsker å bedre levekårene i regionen ved å ta i bruk kunstens utviklende kraft for å fremme livskvalitet, helse og sosial deltakelse, og har fått kr 15,5 millioner i støtte over fire år fra Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør til dette arbeidet. Et av delprosjektene er forskning på resultater og effekter av kunst- og kulturtiltak. Kilden har derfor ansatt en forskningsansvarlig; Eva Mari Andreasen som har en PhD i helsevitenskap. Andreasen presenterte seg selv og orienterte samtidig kort om Kildens søknad til levekårsprogrammet «Forebygging av ungt utenforskap på Agder».

Styret takket for orienteringene og berømmet administrasjonen for satsingen på forskning. Styret antar dette vil ha positiv innvirkning på både beslutningstakere og samarbeidspartnere, og ba om å bli holdt jevnlig orientert om arbeidet.

#### *Kunnskapsbasert publikumsutvikling*

Ett av punktene i gjeldende strategi er kunnskapsbasert publikumsutvikling. Salgs- og markedssjef presenterte i møtet hva vi i dag vet om Kildens publikum og hvordan markedsseksjonen jobber mot de ulike målgruppene. Kilden er blant de største aktørene i Norge og publikumstallet er nå tilbake på pre-pandeminivå. Undersøkelser viser at det er programmeringen som er den viktigste årsaken til at folk kommer til Kilden.

I 2020 fikk Kilden kr 400 000 fra Kulturrådet til å utvikle såkalte personas. Dette arbeidet har vært meget verdifullt i forståelsen av publikum og hvordan ulike grupper bør møtes med forskjellig budskap og programforslag. Bevisst bruk av personas i markedsarbeidet, kombinert med attraktiv programmering og prisjustering, har ført til at Kilden opplever økt belegg i salene, mens andre institusjoner i Norge melder om nedgang.

Styret takket for orienteringen og hadde flere spørsmål knyttet til prisstrategi som ble svart ut i møtet.

#### *Fragment*

Idéen til en nordisk modernismefestival oppsto i Kildens strategiprosess i 2020 da samarbeid med Kunstsilo ble diskutert. Festivalen har nå utviklet seg til å bli et tverrfaglig samarbeid mellom blant annet Kilden, Kunstsilo, Universitetet i Agder, Kristiansand Folkebibliotek, Kristiansand Katedralskole Gimle, Kraftverk og Kristiansand Kunsthall. Nordisk modernisme står som fellesnevneren for festivalens kulturelle innhold og håpet er at festivalen i første omgang vil bidra til å skape tettere bånd mellom regionens profesjonelle kulturinstitusjoner. Jan Bang, musiker og professor ved Universitetet i Agder, er leder for festivalen. Bang presenterte i møtet et omfattende festivalprogram og fremhevet både det internasjonale potensialet og verdien av å kunne invitere de ulike aktørenes publikum inn på nye arenaer.

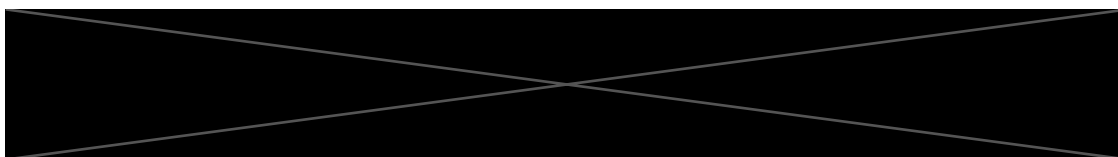
Styret takket for orienteringen og ønsket lykke til med gjennomføring av festivalen.

*Kunstheig*

Kilden og Kunstsilo har gått sammen om å tilby weekend-pakken *Kunsthelg* i slutten av september, denne gang i samarbeid med Clarion Hotel Ernst. Salgs- og markedssjef orienterte om pakken som inkluderer to overnattinger, besøk på Kunstsilo med omvisning og middag på Kilden etterfulgt av forestillingen "Oidipus/Antigone". Over 90 personer har benyttet seg av tilbudet, hvorav de fleste har tilhold på Østlandet.

### Prioriteringer ved budsjettsøknad

Budsjettsøknad for 2026 skal sendes Kultur- og likestillingsdepartementet innen 1. desember. I søknaden skal det også fremmes særskilte satsingsforslag. Administrasjonen har så langt ikke nådd gjennom med Kildens satsinger og ønsket styrets innspill til både prioriteringer og innpakning.



*Vedtak*

*Styret tar saken til orientering med de innspill som fremkom i møtet. Styret ber administrasjonen følge opp videre arbeid rundt budsjettspørsmål til Kultur- og likestillingsdepartementet for 2026.*

43/24

**Vurdering av åremål, administrerende direktør** (unntatt offentlighet Offl. §25)

Saken ble behandlet uten administrasjonen til stede.

Styret orienterte i etterkant administrasjonen om at det enstemmig har besluttet å tilby administrerende direktør forlengelse av åremålet. Styret takket administrerende direktør for godt utført arbeid og styring av virksomheten så langt, og ser frem til et fortsatt godt samarbeid.

*Vedtak:*

*Styret forlenger administrerende direktørs åremål med seks år fra april 2025, og gjør dermed et unntak fra hovedregelen om fem års åremål for øverste ledelse i Kilden teater og konserthus IKS. Styret gir styreleder fullmakt til å signere kontrakten.*

Dokumentet signeres elektronisk.

Grete Faremo  
Styreleder

Kurt Mosvold

Marit Wergeland

Mette Gundersen

Per Elias Drabløs  
(vara)

Tor Anders Aadalen  
(ansattrepr.)

Carl Roger Øivand Aaslie  
(ansattrepr.)

Jasper Havelaar  
(vara, ansattrepr.)

Harald Furre  
adm.dir.

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 6 pages before this page  
Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua  
Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign  
representative  
custodial

asemavaltuus  
nimenkirjoitusoikeus  
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt  
firmateckningsrätt  
förvaltare

autoritet til å signere  
representant  
foresatte/verge

myndighed til at underskrive  
repræsentant  
frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 7 pages before this page  
Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua  
Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

authority to sign  
representative  
custodial

asemavaltuus  
nimenkirjoitusoikeus  
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt  
firmateckningsrätt  
förvaltare

autoritet til å signere  
representant  
foresatte/verge

myndighed til at underskrive  
repræsentant  
frihedsberøvende